

Raport podsumowujący wyniki badania Monitoring Losów Absolwentów Wydziału Nauk Ekonomicznych i Zarządzania trzy lata po zakończeniu studiów

I. Wprowadzenie

„Celem procedury monitorowania losów absolwentów jest wprowadzenie regulacji dotyczących monitoringu losów zawodowych absolwentów oraz wykorzystywania jego wyników do poprawy jakości kształcenia i dostosowania programów studiów do potrzeb rynku pracy.”¹

Raport dotyczy wyników badania losów absolwentów Wydziału Nauk Ekonomicznych i Zarządzania (kierunki: Ekonomia, Finanse i rachunkowość, Zarządzanie, Matematyka i ekonomia), którzy złożyli egzamin licencjacki, inżynierski bądź magisterski w okresie od 1 stycznia 2017 roku do 31 grudnia 2018 roku.

Monitoring zawodowych losów absolwentów przeprowadzony został w 3 lata po zakończeniu studiów, a badanie przeprowadzone zostało w okresie od styczeń-sierpień 2022 i objęło absolwentów, którzy ukończyli studia w roku akademickim 2017/2018.

II. Główne wnioski

1. Dominującą formą aktywności zawodowej wśród absolwentów wszystkich kierunków jest praca zarobkowa (90,84% absolwentów). Największy udział absolwentów biorących udział w badaniu, którzy deklarują wykonywanie pracy zarobkowej obserwujemy wśród absolwentów kierunku Finanse i rachunkowość (93,46%), najmniejszy – wśród absolwentów Zarządzania (85,83%).
2. Działalność gospodarczą najczęściej prowadzą absolwenci kierunku Zarządzanie (10,0% badanych absolwentów). Z kolei najmniejszy odsetek osób prowadzących działalność gospodarczą występuje wśród absolwentów kierunku Ekonomia (3,64%), natomiast żaden z absolwentów kierunku Matematyka i ekonomia nie prowadzi działalności gospodarczej.
3. Największy udział osób, które udzieliły informacji na temat wynagrodzeń i których wynagrodzenia wynoszą powyżej 3000 zł obserwujemy wśród absolwentów Matematyki i ekonomii (80%) oraz Ekonomii (58,14%). Najmniejszy – wśród absolwentów Finanse i rachunkowość (56,57%) oraz Zarządzania (55,68%). Ponadto największą dyspersją wynagrodzeń charakteryzują się absolwenci Zarządzania.

---

¹ <https://www.jakosc.umk.pl/pomiary/badanie-losow-absolwentow/> (data dostępu: 3.XI.2021)

4. Największy udział osób pracujących na kierowniczych stanowiskach obserwujemy wśród absolwentów kierunku Zarządzanie (21,84%).
5. Największy udział respondentów deklarujących zadowolenie z miejsca pracy występuje wśród absolwentów kierunku Matematyka i ekonomia (93,33%), najmniejszy – wśród absolwentów kierunku Zarządzanie (67,05%).
6. Występuje zbieżność pomiędzy wymaganiami związanymi ze stanowiskiem pracy absolwentów wszystkich kierunków a umiejętnościami i wiedzą zdobytą w toku studiów.
7. Absolwenci wskazują na przydatność licznych kompetencji i umiejętności zdobytych w czasie studiów.
8. Najczęściej wskazywana propozycja zmian w programach studiów dotyczy zwiększenia liczby godzin zajęć praktycznych w zakresie nauczanych przedmiotów kierunkowych oraz wzmocnienia kompetencji miękkich.

III. Opis wyników badania

1. Zwrotność

Tabela 1. Zwrotność odpowiedzi według kierunków

Kierunek studiów	Ogółem	I stopień	II stopień
Ogółem WNEiZ			
Liczba uprawnionych	1193	579	614
Liczba odpowiedzi	421	185	236
Zwrotność	35,29%	31,95%	38,44%
Ekonomia			
Liczba uprawnionych	156	101	55
Liczba odpowiedzi	57	32	25
Zwrotność	36,54%	31,68%	45,45%
Zwrotność w poprzednim badaniu	18,79%	15,79%	23,62%
Finanse i rachunkowość			
Liczba uprawnionych	600	269	337
Liczba odpowiedzi	216	90	126
Zwrotność	36%	34,22%	37,39%
Zwrotność w poprzednim badaniu	18,66%	12,57%	21,82%
Zarządzanie			

Liczba uprawnionych	340	127	222
Liczba odpowiedzi	122	37	85
Zwrotność	34,96%	29,13%	38,29%
Zwrotność w poprzednim badaniu	20,54%	22,56%	18,97%
Matematyka i ekonomia			
Liczba uprawnionych	65	65	x
Liczba odpowiedzi	20	20	x
Zwrotność	30,77%	30,77%	x
Zwrotność w poprzednim badaniu	14,29%	14,29%	x

Widoczny jest wzrost udziału absolwentów wszystkich kierunków w badaniu. Zwrotność ogółem (dla studentów wszystkich kierunków i stopni studiów) wyniosła 35,29%.

2. Aktywność na rynku pracy

Tabela 2. Aktywność absolwentów WNEiZ na rynku pracy według kierunków

	Ogółem	Ekonomia	Finanse i rachunkowość	Zarządzanie	Matematyka i ekonomia
Odstek absolwentów aktywnych zawodowo	95,90%	96,36%	96,73%	94,17%	95%
Rodzaje aktywności na rynku pracy					
praca zarobkowa	90,84%	90,91%	93,46%	85,83%	90%
działalność gospodarcza	6,27%	3,64%	5,14%	10,00%	
kształcenie	4,58%	5,45%	3,74%	5,00%	5%
brak aktywności	4,10%	3,64%	3,27%	5,83%	5%
aplikacja prawnicza	0,48%		0,47%	0,83%	

Wśród ogółu absolwentów kierunku **Ekonomia**, którzy udzielili odpowiedzi (57 osoby) na pytanie dotyczące aktywności na rynku pracy, 55 osoby (96,36%²) wskazały, iż są aktywne zawodowo, natomiast brak aktywności wskazały 2 osoby (1 osoba będąca absolwentem I stopnia i 1 – drugiego). Dominującą formą aktywności zawodowej wśród absolwentów kierunku „Ekonomia” jest praca najemna/zarobkowa (90,91%), przy czym wśród

² Należy mieć na uwadze, że wskaźniki udziału prezentowane w niniejszym raporcie odnoszą się do liczby osób udzielających odpowiedzi na dane pytanie (a nie do liczby osób biorących udział w badaniu).

absolwentów pierwszego stopnia odsetek ten wynosi 90,63% zaś wśród absolwentów drugiego stopnia – 91,30%. Działalność gospodarczą prowadzi 3,64% ogółu absolwentów tego kierunku. Podjęcie dalszego kształcenia zadeklarowało 5,45% ogółu absolwentów (6,25% absolwentów studiów pierwszego stopnia oraz 4,35% absolwentów studiów drugiego stopnia). Wśród osób podejmujących pracę zarobkową wszyscy 98% badanych wskazał zatrudnienie na podstawie umowy o pracę.

Wśród ogółu absolwentów kierunku **Finanse i rachunkowość** (FiR) biorących udział w badaniu, którzy udzielili odpowiedzi (216 osób) na pytanie dotyczące aktywności na rynku pracy, 96,73% wskazało, iż są aktywne zawodowo (95,51% absolwentów I stopnia, 97,6% II stopnia). Dominującą formą aktywności zawodowej wśród absolwentów kierunku Finanse i rachunkowość jest praca najemna/zarobkowa (93,46%). Działalność gospodarczą prowadzi 5,14% ogółu absolwentów. Podjęcie dalszego kształcenia deklaruje 3,74% ogółu absolwentów. Absolwenci podejmujący pracę zarobkową wskazywali na formę zatrudnienia: 97,0% zatrudnionych jest na umowę o pracę, odsetek osób zatrudnionych na podstawie umowy cywilno-prawnej wynosi 4,00%, natomiast pracę bez umowy wykonuje 1% badanych.

Wśród ogółu absolwentów kierunku **Zarządzanie**, którzy udzielili odpowiedzi (122 osoby) na pytanie dotyczące aktywności na rynku pracy, 94,17% wskazało, iż są aktywne zawodowo. Należy podkreślić, że odsetek (91,67%) absolwentów pierwszego stopnia aktywnych na rynku pracy jest mniejszy niż w przypadku absolwentów drugiego stopnia (95,24%). Dominującą formą aktywności zawodowej wśród absolwentów kierunku Zarządzanie jest praca najemna/zarobkowa (85,83%), przy czym wśród absolwentów pierwszego stopnia odsetek ten wynosi 80,56% zaś wśród absolwentów drugiego stopnia – 88,10%. Działalność gospodarczą prowadzi co dziesiąty absolwent tego kierunku (odpowiednio 13,89% absolwentów pierwszego stopnia i 8,33% absolwentów drugiego stopnia). Podjęcie dalszego kształcenia zadeklarowało 5,00% ogółu absolwentów (8,33% absolwentów studiów pierwszego stopnia oraz 3,57% absolwentów studiów drugiego stopnia). Absolwenci podejmujący pracę zarobkową wskazywali na formę zatrudnienia: 97,09% zatrudnionych jest na umowę o pracę, odsetek osób zatrudnionych na podstawie umowy cywilno-prawnej wynosi 5,83%.

Z 20 absolwentów kierunku Matematyka i ekonomia biorących udział w badaniu, 19 wskazało aktywność na rynku pracy (90,00%). Jedna osoba jest nieaktywna zawodowo. Ponownie, jak w przypadku poprzednich kierunków studiów, dominującą formą aktywności zawodowej wśród absolwentów kierunku Matematyka i ekonomia, jest praca najemna/zarobkowa (90%). Podjęcie dalszego kształcenia zadeklarowała jedna osoba, żadna z badanych osób nie prowadzi działalności gospodarczej.

Absolwenci podejmujący pracę zarobkową wskazywali na formę zatrudnienia: 94,44% z nich zatrudnionych jest na umowę o pracę, 5,56% zatrudnionych jest na podstawie umowy cywilno-prawnej.

Wśród absolwentów widoczna jest znaczna mobilność na rynku pracy (tabela 3).

Tabela 3. Mobilność absolwentów WNEiZ na rynku pracy według kierunków

Zmiana pracy	Ogółem	Ekonomia	Finanse i rachunkowość	Zarządzanie	Matematyka i ekonomia
Jeden raz	58,29%	45,45%	64,29%	56,90%	42,86%
Dwa razy	17,65%	22,73%	15,31	17,24%	28,57%
Więcej niż dwa razy	24,06%	31,82%	20,41%	25,86%	28,57%

Wśród osób, które zmieniały pracę, 80% absolwentów wskazało, że była to dobrowolna decyzja w celu podjęcia lepszej/lepiej płatnej pracy. Dla 7,69% respondentów decyzja o zmianie pracy wynikała z zakończenia umowy na czas określony. W przypadku 3,59% respondentów zmiana pracy wynikała z przyczyn niezależnych od nich (restrukturyzacja firmy, choroba), 8,72% badanych wskazało inne przyczyny.

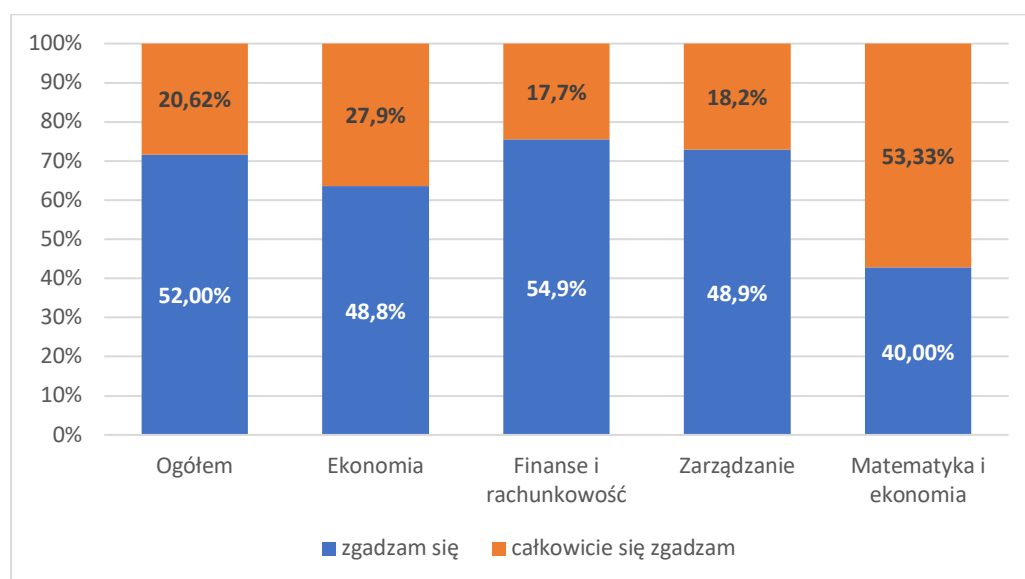
3. Informacje na temat pracy

Wśród badanych absolwentów WNEiZ, którzy podejmują pracę zarobkową oraz udzielili odpowiedzi na pytanie dotyczące poziomu wynagrodzeń, dominują osoby zarabiające pomiędzy 3000 zł a 3999 zł (28% absolwentów wszystkich kierunków). Rozkład liczebności absolwentów według przedziałów wynagrodzeń prezentuje tabela 4.

Tabela 4. Struktura wynagrodzeń absolwentów WNEiZ według kierunków

Wynagrodzenie	Ogółem	Ekonomia	Finanse i rachunkowość	Zarządzanie	Matematyka i ekonomia
brak odpowiedzi	18,46%	18,60%	17,14%	22,73%	6,67%
mniej niż 1000 zł	0,62%	-	0,57%	1,14%	-
1000 zł– 1999 zł	1,54%	-	1,71%	1,14%	6,67%
2000 zł – 2999 zł	21,54%	23,26%	24,00%	19,32%	6,67%
3000 zł – 3999 zł	28,00%	25,58%	29,71%	26,14%	20,00%
4000 zł – 4999 zł	16,31%	13,95%	12,00%	20,45%	46,67%
Powyżej 5000	13,54%	18,60%	14,86%	9,09%	13,33%

Wśród badanych absolwentów kierunku Ekonomia, Finanse i rachunkowość oraz Zarządzanie którzy udzielili odpowiedzi na pytanie dotyczące poziomu wynagrodzeń, dominują osoby zarabiające pomiędzy 3000 zł a 3999 zł. W przypadku absolwentów kierunku Matematyka i ekonomia dominującym przedziałem jest zakres wynagrodzeń po 4000 zł do 4999 zł.

Wykres 1. Praca na kierowniczym stanowisku wśród absolwentów WNEiZ

Na stanowisku kierowniczym zatrudnionych jest 14,81% absolwentów (respondentów odpowiadających na odpowiednie pytanie) WNEiZ wszystkich kierunków, przy czym największy udział pracujących na kierowniczym stanowisku obserwujemy wśród absolwentów kierunku Zarządzanie (21,84%).

Wśród branż w jakich pracują badani absolwenci kierunku **Ekonomia** dominują finanse/bankowość/księgowość (41,86% absolwentów obu stopni). Na kolejnym miejscu plasuje się branża IT (11,63%) wraz z działalnością związaną z logistyką/dystrybucją/transportem (11,63%). Z działalności dotyczącej funduszy i projektów UE związanych jest 6,98% respondentów. Pozostałe rodzaje działalności wskazywane są incydentalnie.

Wśród branż w jakich pracują badani absolwenci kierunku **Finanse i rachunkowość** zdecydowanie dominują, co nie zaskakuje, finanse/bankowość/księgowość (61,46% absolwentów obu stopni). Na kolejnym miejscu plasuje się działalność związana z pracą biurową (personel asystencki), z którą związanych jest 5,17% badanych absolwentów obu stopni oraz branżą IT (5,17%). Pozostałe rodzaje działalności wskazywane są incydentalnie.

Wśród rodzajów działalności, w jakich pracują badani absolwenci kierunku **Zarządzanie** wyróżnić, można kilka wskazywanych najczęściej:

- praca asystencka/personel biurowy (19,10% absolwentów obu stopni),
- finanse/bankowość/księgowość (14,51% absolwentów obu stopni),
- sprzedaż/obsługa klienta (13,48% absolwentów obu stopni),
- logistyka/transport/dystrybucja (8,99% absolwentów obu stopni),
- inne (7,87% absolwentów obu stopni),
- IT (4,49% absolwentów obu stopni),
- marketing/reklama/promocja (4,49% absolwentów obu stopni).

Pozostałe rodzaje działalności wskazywane są incydentalnie, choć zaobserwować można dużą różnorodność wskazywanych dziedzin.

Wśród rodzajów działalności, w jakich pracują badani absolwenci kierunku **Matematyka i ekonomia** wyróżnić, można kilka wskazywanych najczęściej:

- edukacja/szkolenia (20%),
- finanse/bankowość/księgowość (13,33%),
- logistyka/transport/dystrybucja (13,33%),

- inne (13,33%).

Pozostałe rodzaje działalności wskazywane są incydentalnie.

Zadowolenie z miejsca pracy deklaruje zdecydowana większość badanych absolwentów – 72,62% absolwentów obu stopni wszystkich kierunków zgada się lub zdecydowanie się zgadza ze stwierdzeniem „Ogólnie rzecz biorąc jestem zadowolony z miejsca pracy”. Na brak zadowolenia wskazało 8% absolwentów obu stopni. Szczegółowy rozkład struktury wskazań prezentuje tabela 5.

Tabela 5. Struktura wskazań zgodności ze stwierdzeniem „Ogólnie rzecz biorąc jestem zadowolony z miejsca pracy” – absolwenci WNEiZ

Odpowiedź	Ogółem	Ekonomia	Finanse i rachunkowość	Zarządzanie	Matematyka i ekonomia
zgadzam się	52,00%	48,8%	54,9%	48,9%	40,00%
całkowicie się zgadzam	20,62%	27,9%	17,7%	18,2%	53,33%
ani tak, ani nie	17,54%	16,3%	14,9%	26,1%	6,67%
nie zgadzam się	4,31%	4,7%	4,6%	3,4%	
całkowicie się nie zgadzam	3,69%		5,1%	3,4%	
nie mam zdania	1,85%	2,3%	2,9%		

Największy udział respondentów deklarujących zadowolenie z miejsca pracy występuje wśród absolwentów kierunku Matematyka i ekonomia (93,33%), najmniejszy – wśród absolwentów kierunku Zarządzanie (67,05%).

4. Wymagania na stanowiskach

4.1 Ekonomia

Wiedza i umiejętności pozyskane w czasie studiów wykorzystywane na stanowisku pracy (zgodnie z częstotliwością wskazań):

- analiza finansowa, księgowość,
- zasady rachunkowości,
- obsługa arkusza kalkulacyjnego Excel,
- narzędzia IT,
- analityczne myślenie.
- statystyczno-ekonometryczna analiza danych,
- wiedza na temat polityki pieniężnej,
- przepisy prawa,
- kompetencje miękkie,

Propozycje zmian w programach kształcenia:

- więcej zajęć z Big data i programowania (wskazywane są różne narzędzia IT),
- arkusz kalkulacyjny Excel na poziomie zaawansowanym,
- więcej zajęć praktycznych w zakresie nauczanych przedmiotów kierunkowych,
- rozwój kompetencji miękkich.

4.2 Finanse i rachunkowość

Wiedza i umiejętności pozyskane w czasie studiów wykorzystywane na stanowisku pracy (zgodnie z częstotliwością wskazań):

- zasady rachunkowości,
- statystyczno-ekonometryczna analiza danych,
- bankowość,
- obsługa programów księgowych,
- obsługa arkusza kalkulacyjnego Excel,
- analiza finansowa,
- znajomość prawa podatkowego,
- analityczne myślenie,

- wiedza na temat rynku kapitałowego,
- kompetencje miękkie.

Propozycje zmian w programach kształcenia:

- więcej treści z zakresu prawa podatkowego (w szczególności aktualność przepisów),
- zagadnienia podatkowe VAT, CIT, PIT,
- sporządzanie sprawozdań finansowych,
- więcej zajęć praktycznych w zakresie nauczanych przedmiotów kierunkowych,
- więcej zajęć z języka angielskiego,
- rozwój kompetencji miękkich.

4.3 Zarządzanie

Wiedza i umiejętności pozyskane w czasie studiów wykorzystywane na stanowisku pracy (zgodnie z częstotliwością wskazań):

- kompetencje miękkie (komunikacja, umiejętności interpersonalne, umiejętność negocjacji, rozwiązywanie konfliktów itp.),
- umiejętność uczenia się obsługi nowych systemów IT,
- wiedza z zakresu marketingu,
- znajomość standardów rachunkowości,
- inżynieria finansowa,
- wiedza z zakresu ubezpieczeń społecznych oraz teorii wynagrodzeń.

Propozycje zmian w programach kształcenia:

- więcej zajęć praktycznych w zakresie nauczanych przedmiotów kierunkowych,
- treści dotyczące marketingu internetowego,
- wzmocnienie kompetencji miękkich,
- zwiększenie zakresu pracy w oprogramowaniu SAP oraz innych systemach informatycznych zarządzania,
- więcej godzin z księgowości (w szczególności zajęć praktycznych),
- konwersatoria z języka angielskiego,
- trening kompetencji personalnych,
- umiejętność pisania projektów,
- praktyczna umiejętność naliczania wynagrodzeń, składek.

4.4 Matematyka i ekonomia

Wiedza i umiejętności pozyskane w czasie studiów wykorzystywane na stanowisku pracy (zgodnie z częstotliwością wskazań):

- kompetencje miękkie,
- analityczne myślenie,
- znajomość standardów rachunkowości,
- obsługa arkusza kalkulacyjnego Excel,
- umiejętność programowania,
- umiejętność obsługi programu SAP

Propozycje zmian w programach kształcenia:

- więcej zajęć praktycznych w zakresie nauczanych przedmiotów kierunkowych,
- zwiększenie zakresu pracy w systemach informatycznych,
- wzmocnienie kompetencji miękkich,
- programowanie w środowisku VBA, SQL,
- programowanie systemów rozproszonych,
- data science.

Ewa Wędrowska

Wydziałowy Koordynator ds. Jakości Kształcenia